

Dyrevernalliansen

Brenneriveien 7, 0182 Oslo
(+47) 22 20 16 50

kontor@dyrevern.no
www.dyrevern.no

facebook.com/dyrevern
twitter.com/dyrevern

Org. nr.: 983 482 392
Kontonr.: 0537 34 87378

Mattilsynet
www.mattilsynet.no

Oslo, 20.10.2022

Svar på høring om forslag til endring av forskrift om verpehøns og kalkun

Dyrevernalliansen takker for muligheten til å komme med et skriftlig innspill til revideringen av forskrift om hold av høns og kalkun.

Forskriften er 20 år gammel. Det er en uttalt målsetting for revideringen å sikre at forskriften i større grad er i tråd med den nye dyrevelferdsloven. Både endrede og nye bestemmelser skal sikre velferden ved å fremme trivselen til fuglene, ikke bare sikre deres basale behov. Mattilsynet viser også til at et av målene med forskriftsendringer er å sikre næringen godt omdømme.

Det er spesielt positivt at Mattilsynet foreslår obligatoriske dyrevelferdsplaner, fjerning av unntaksbestemmelse vedrørende nødventilasjon og alarm, å beholde kravet om vagle til slaktekyllingenes foreldredyr og å beholde kravet om sandbad i innredede bur.

I dette innspillet del 1 gir vi innspill til noen av endringene Mattilsynet foreslår. I innspillet del 2 påpeker vi behov for ytterligere endringer, for at forskriften skal være i tråd med dyrevelferdsloven og samfunnets forventninger til dyrevelferd.

1. INNSPILL TIL DE ULIKE PARAGRAFENE

§ 10 Grenseverdier for ammoniakk og karbondioksid

Karbondioksid og ammoniakk er to gasser som har stor betydning for dyrevelferden i fjørfehold. Det er derfor positivt at det nå foreslås å fastsette spesifikke grenseverdier. For ammoniakk viser Mattilsynet til at internasjonale anbefalinger tilsier at den øvre grensen bør være 20 ppm, og foreslår dette som forskriftsfestet grense. Disse internasjonale anbefalingene tar imidlertid ikke tilstrekkelig hensyn til dyrevelferden.

Det er påvist for både verpehøne og slaktekylling at de har aversjon mot 20 ppm ammoniakk. Slike høye konsentrasjoner kan trolig redusere fuglens motstandsdyktighet mot infeksjoner.^{1,2} Ifølge en fagrapport bestilt av Østerrikes myndigheter, der professor Krautwald-Junghanns er hovedforfatter, bør den øvre grensen for ammoniakk i kalkunproduksjon være under 10 ppm. Det vises blant annet til at et vedvarende nivå på 10 ppm fører til ødeleggelser av kalkunens flimmerhår.³

Dyrevernalliansen mener grenseverdiene bør være lavere, i tråd med fuglenes dokumenterte behov.

¹ David, B. et al., "Air Quality in Alternative Housing Systems May Have an Impact on Laying Hen Welfare. Part II—Ammonia", *Animals* 5: 886-896, 2015.

² Jones, E.K.M. et al., «Avoidance of atmospheric ammonia by domestic fowl and the effect of early experience», *Applied Animal Behaviour Science* 90: 293-308, 2005.

³ Krautwald-Junghanns M.-E. and Koščica, J., *Requirements for Turkey Husbandry in Compliance with Current Animal Welfare Principles*, Report, Federal Ministry of Social Affairs, Health, Care and Consumer Protection of the Republic of Austria, 2021.

§ 17b Beriket levemiljø og § 9 a Vagle

Som Mattilsynet påpeker, er vagling ikke bare aktuelt for høner. I høringsbrevet skriver Mattilsynet: «Det er ikke krav om at slaktekylling eller kalkun har tilgang til vagle, men de har også et naturlig behov for å kunne hvile i høyden. Plattformer, halmballer eller lignende som brukes til å berike

levemiljøet, vil gi fuglene anledning til å hvile i høyden og det er en fordel om slike materialer brukes til kalkun og slaktekylling.»

Mattilsynet har likevel ikke foreslått noen bestemmelse i forskriften for å sikre at også kalkun og slaktekylling får sikret behovet for å hvile i høyden. Kravet om vagle i § 9 a gjelder kun verpehøns og slaktekyllingers foreldredyr.

Installering av vagler og plattformer muliggjør ikke bare utløp for adferdsbehov. Det gir også mer variert aktivitet og er positivt for sosial interaksjon, siden det innebærer vertikal utnyttelse av rommet og at de er mer skjermet mot hverandre. Det kan bidra til å redusere forekomsten av aggressive interaksjoner og forstyrrelser.

I forsøk med hurtigvoksende kyllinghybrider under kommersielle forhold er det påvist at plattform foretrekkes foran vagle. Årsaken er trolig at det å bruke vagle er mer krevende for slike hurtigvoksende hybriders kroppsvekt og kroppsfasong.^{4,5} Tilsvarende problemstilling gjelder også for de mest intensivt avlede kalkunhybridene. Kalkuner ønsker å vagle, men for slike hybrider med tung kropp er plattformer mer egnet.⁶

Dyrevernalliansen mener at et krav om mulighet for å komme opp i høyden også bør forskriftsfestes for slaktekylling og kalkun, og at det kan være opp til produsent å vurdere om det er vagle eller plattform som fungerer best for den aktuelle hybrid.

Vi foreslår at kravet inkluderes i § 17 b Beriket levemiljø (uthevet tekst er vårt forslag til formulering):

*I tillegg til strø, sandbad og vagler skal alle fuglene ha tilgang på ulike egnede materialer som aktiviserer og stimulerer fuglene til å utføre naturlig atferd som utforskning, aktivitet, lek, hacking og hvile og å oppholde seg i høyden. **Slaktekylling og kalkun skal ha tilgang til vagle eller plattform.***

§ 19 Håndtering

Mattilsynet foreslår at det i forskriften presiseres hva som egentlig er ment med å gi fuglen støtte under kroppen. Dyrevernalliansen mener det er positivt at kravet i regelverket presiseres, men at den foreslåtte formuleringen fortsatt oppleves forvirrende.

EUs transportforordning forbyr generelt å bære dyr etter beina. Forordningen har vært tolket som at den gir unntak fra dette for fjørfe. Problematikken ble bragt for retten i Nederland hvor det ble konkludert med at et slikt unntak ikke gjelder.⁷ En tilsynsrapport fra Mattilsynet i 2017 (saksnr. 2017/052114) viser at det ikke har vært uvanlig å bære i ett bein i Norge heller, selv om det er ulovlig. I rapporten beskrives det at samtlige som bruker manuell plukking bærer fuglene i ett bein. Observasjonen ble ikke behandlet som et regelverksbrudd.

I plukkekursene til Animalia er tohåndsmetoden beskrevet som den beste metoden. Norsk Kylling piloterte tohåndsmetoden i 2018–2019, og har nå implementert dette som foretrukket metode.⁸

⁴ Baxter, M. et al., «Investigating optimal levels of platform perch provision for windowed broiler housing», Applied Animal Behaviour Science 225: 104967, 2020.

⁵ Norring, M. et al., «The use of perches and platforms by broiler chickens», Applied Animal Behaviour Science 184: 91-96, 2016.

⁶ Krautwald-Junghanns M.-E. and Koščica, J., *Requirements for Turkey Husbandry in Compliance with Current Animal Welfare Principles*, Report, Federal Ministry of Social Affairs, Health, Care and Consumer Protection of the Republic of Austria, 2021.

⁷ Eyes on Animals, «The court rules: catching poultry upside down by their legs is against the law», URL: eyesonanimals.com, published 29 April 2021.

⁸ Eyes on Animals, «Norwegian chicken producer Norsk Kylling uses the upright catching method», URL: eyesonanimals.com, published 21 September 2022.

Det er derfor grunn til å tro at det er realistisk å finne en løsning hvor man kan bruke denne metoden i intensive systemer der det skal plukkes tusenvis av fugler på kortest mulig tid, uten at dette får store økonomiske konsekvenser.

Også EFSA har konkludert med at tohåndsmetoden er den mest skånsomme metoden, og at alvorlighetsgraden av stress og skader ved håndtering, øker når fuglene blir holdt opp ned.⁹

Dyrevernalliansen mener at hvis det er mulig å bruke tohåndsmetoden når tusenvis av fugler skal plukkes før transport, bør det også være realistisk å innføre tohåndsmetode ved innfangning og annen håndtering.

Vi foreslår derfor at en del av Mattilsynets utkast til tekst i § 19 Håndtering fjernes og i stedet erstattes med tekst der det tydelig framkommer at tohåndsmetoden eller tilsvarende metode er påbudt (uthevet tekst er vårt forslag til formulering, overstreket tekst er det som foreslås fjernet):

*Innfangning og annen håndtering av fjørfe skal **utføres med tohåndsmetoden eller tilsvarende metode som tilbyr fuglen støtte under brystet mens den holdes med hodet opp. Fjørfe skal ikke løftes eller bæres etter beina. Skje skånsomt slik at fuglene ikke påføres skader eller unødig frykt. Ved uttak fra bur skal fuglen støttes under brystet eller på annen måte holdes slik at vinger eller andre kroppsdelene ikke skades.***

Fjørfe skal ikke løftes eller bæres i ett bein. Bæreavstanden skal begrenses mest mulig. Fuglene skal bæres på en måte som er tilpasset deres størrelse og vekt.

Ingen skal bære mer enn én kalkun om gangen. Kalkuner skal bæres med hodet opp unntatt i det øyeblikket de løftes opp. Kalkuner skal fram til de er 14 uker gamle, enten bæres i begge beina eller holdes tett inntil bærereren med støtte fra bærerens kropp og arm. Kalkuner som er eldre enn 14 uker eller tilhører en flokk med gjennomsnittsvekt over 10 kg per fugl, skal bæres i beina med støtte under den ene vingeroten.

§ 21 Inngrep og forbud mot fjerning av kroppsdelene

Det er positivt at det nå foreslås å forby tåamputasjon på avlshaner til slaktekylling. Mattilsynets forslag om at forbudet først skal gjelde fra januar 2030 er imidlertid nødvendig sent, siden næringen er i ferd med å avvikle praksisen, og utprøving viser at alternative løsninger kan fungere bra.^{10,11}

Selv om det allerede er et krav om at alle inngrep skal gjøres med nødvendig bedøvelse og smertelindring, er det vanlig praksis at slike avlshaner blir tåklippet uten bedøvelse. Dette påfører hanene stress ved håndtering og akutt smerte under inngrepet. Tåklipping kan også muligens føre til dannelse av nevromer som kan gi kroniske smerter, men det er manglende forskning på effekten av tåklipping på dyrevelferden.¹²

Praksisen bør primært forbys, men inntil det foreligger, er det nødvendig med en presisering om at slike amputasjoner ikke skal utføres uten bedøvelse og smertelindring.

Det er ikke lov å nebbtrimme fugler i Norge. Mattilsynet skriver at det ikke er ønskelig at nebbtrimmede fugler holdes i Norge. Likevel er det vanlig å importere nebbtrimmede avlskalkuner til Norge. Dyrevernalliansen mener det er på tide å innføre forbud mot å importere nebbtrimmede fugler. Norske importører kan be om at fugler som kjøpes i utlandet ikke nebbtrimmes før

⁹ EFSA, «Welfare of domestic birds and rabbits transported in containers», URL: efsa.onlinelibrary.wiley.com, published 7 September 2022.

¹⁰ Nortura, «Dyrevelferdserklæringen», URL: nortura.no, publisert 22. mars 2022.

¹¹ Den stolte hane, «Dyrevelferdserklæringen», URL: denstoltehanen.no, publisert 9. november 2020

¹² EFSA Panel on Animal Health and Welfare (AHAW), «Scientific Opinion on welfare aspects of the management and housing of the grand-parent and parent stocks raised and kept for breeding purposes», EFSA Journal 8(7): 1667, 2010, s.27.

forsendelse. Norge stiller tilleggskrav for å unngå innførsel av ILT, ART, Newcastle disease og Salmonella. Det burde også gjelde nebbtrimmede fugler.

Dyrevernalliansen mener derfor at bestemmelsen om tåamputasjon bør presiseres og at endelig forbud bør framskyndes, i § 21 om inngrep og forbud mot fjerning av kroppsdeler. Det bør dessuten innføres forbud mot import av nebbtrimmede fugler.

Vi foreslår at det kan formuleres på følgende måte i forskriften (uthevet tekst er vårt forslag til formulering):

*Det skal ikke utføres inngrep på fjørfe uten at det er nødvendig for å utrede, forebygge eller behandle sykdom eller skade hos fuglen selv. Alle inngrep skal ivareta hensynet til fuglens funksjonsevne og livskvalitet. Frem til 1. januar 2025 er det likevel tillatt å fjerne det ytterste tåleddet på sporen til haner for å unngå skader på høner. **Det ytterste tåleddet skal ikke fjernes uten bruk av bedøvelse.***

Alle inngrep på fjørfe skal utføres av veterinær på en skånsom og veterinærmedisinsk anerkjent metode. Fuglene skal få nødvendig bedøvelse og smertebehandling.

Fra 1. januar 2030 er det forbudt å innføre og holde nebbtrimmet fjørfe.

§ 29 a Dyrevelferdsrådgivning og dyrevelferdsprogram for verpehøns

Mattilsynet foreslår å forskriftsfeste et nytt krav om dyrevelferdsprogram for verpehøns. I velferdsprogrammet er det blant annet krav om bruk av indikatorer i forbindelse med helsekontrollen.

Dyrevernalliansen mener det er positivt at dyrevelferdsprogrammer foreslås godkjent av Mattilsynet, men frykter at kontrollen fra privatpraktiserende veterinærer og næringa selv tillegges for stor vekt. Det er bra at næringa tar grep og er sitt ansvar bevisst, men det må ikke brukes som et argument for at Mattilsynet kan nedskalere sine kontroller og sin rolle som tilsynsorgan.

§ 29 b Dyrevelferdsplan

Mattilsynet foreslår konkrete punkter som skal inn i dyrevelferdsplanen. Det er positivt at dyreholder nå må ta stilling til disse konkrete punktene.

Dyrevernalliansen mener at kravet bør inkludere en bestemmelse om hvor lenge et dyr skal kunne være syk eller skadet før det tas en beslutning om behandling eller avlving.

Vi foreslår derfor følgende formulering i § 29 b Dyrevelferdsplan (vårt forslag er uthevet):

Ved hold av verpehøns skal dyreholderen ha en skriftlig plan for hvordan hønene skal sikres en god velferd. Planen skal som et minimum beskrive:

- a) rutinene for å sikre at alle som har ansvar for å stelle hønene, er kompetente, kjenner igjen tegn på dårlig dyrevelferd og vet hva de skal gjøre hvis hønene viser tegn på dårlig dyrevelferd **eller utbrudd av sykdommer***
- b) hvordan hønene blir tatt hånd om når de er syke, skadde eller svake, eller viser tegn på dårlig velferd, **og når det skal avgjøres om behandlingen er vellykket eller om dyret skal avlives.***
- c) rutiner for hvordan hønene avlives*
- d) rutiner for å sikre at hønene blir tatt vare på i nødstilfelle, som når dyreholderen ikke selv kan ta vare på hønene eller i ekstraordinære situasjoner.*

§ 37 Dyrevelferdsprogram for kalkun

Mattilsynet foreslår å justere kravene i nåværende § 37 om dyrevelferdsprogram for kalkun. Utvidelsen av programmet består i å innføre krav om tråputevurdering på slaktetidspunktet, og

Dyrevernalliansen

avhengig av oppnådd poengsum vil dyretettheten kanskje måtte reduseres. Det er positivt at dyrevelferdsprogram nå foreslås godkjent av Mattilsynet.

Næringen presenterer årlig statistikk for såkalt tråputescore for slaktekylling, men har satt terskelen for å få god tråputescore såpass lavt at hele 98,4 % havnet i beste kategori i 2020. For kalkun er ikke datagrunnlaget like stort, men i 2018, 2019 og 2020 var gjennomsnittlig tråputescore på henholdsvis 111, 105 og 115 poeng. For å havne i kategori A kan et innsett ha opptil 179 i tråputescore. Det vil si at

gjennomsnittsbesetningen allerede er i beste kategori, med god margin. 179 poeng i tråputescore betyr i praksis at alle kalkunene i innsettet kan ha lette tråputeskader og fortsatt være i beste kategori, eller at nesten 90 % av kalkunene kan ha grov skade som dekker under 50 % av tråputene. Nesten 60 % av kalkunene kan ha den alvorligste graden av tråputeskader og fortsatt havne i beste

kategori. Tråputeskader er et alvorlig dyrevelferdsproblem, men skalaen gir inntrykk av at det ikke er et problem med tråputeskader i besetningen.

Dyrevernalliansen mener nåværende kategorisering gir et feilaktig inntrykk og ber om ny en vurdering av tråputeskalaens kategorisering.

2. ANDRE INNSPILL

Disse temaene er ikke på høring nå. Vi ønsker likevel å spille inn viktigheten av at disse inkluderes, i hvert fall i framtidig arbeid med forskriften.

Forbud mot burhold

Den pågående, gradvise overgangen fra burdrift til burfri driftsform har vært et nødvendig første skritt for å sikre god dyrevelferd, fordi kun løsdrift muliggjør at hønene kan utføre sine artstypiske adferds- og aktivitetsbehov. I Norge er nå en svært liten andel av verpehønene i bur. Det innebærer at innføring av forbud mot hold av burhøner vil ha minimale økonomiske konsekvenser. Et forbud vil dessuten medføre styrking av næringens fagpersonell siden de kan konsentrere seg om én driftsform, og at en unngår eventuell framtidig oppblomstring av burhold.

Vagling og sandbading inngår i de adferdsbehovene forskriften er ment å sikre for alle verpehøner. I Mattilsynets høringsbrev framkommer det imidlertid at det for bur er praktiske utfordringer med å få sandbad til å fungere etter intensjonen og at bur naturlig nok må få unntak fra det foreslåtte forskriftskravet om plassering av vagler tilstrekkelig i høyde. Disse utfordringene gjenspeiler at bur er en uegnet driftsform for å sikre hønenes basale behov.

I Danmark har landbruksmyndighetene vedtatt å innføre forbud mot produksjon av buregg fra 2023, med 12 års overgangsperiode for eksisterende produsenter.¹³

Dyrevernalliansen mener et tilsvarende forbud som i Danmark, helst med kortere overgangsperiode, bør innføres også i Norge.

Belysning med dagslysetterlignende fargespekter

Gjeldende forskrift stiller ikke noe krav til fargespekteret i belysningen, og Mattilsynet foreslår ikke noe slikt krav i utkastet til revidert forskrift.

Tradisjonell belysning i fjørfehus er ikke tilpasset fuglenes behov. Ny LED-teknologi gjør slik tilpassing mulig. Denne type belysningsløsninger er kommersielt tilgjengelig, og næringa har gode erfaringer med disse. Fjørfe er avhengig av å se et bredere spekter av lys enn mennesker. Det inkluderer UVA,

---

¹³ Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, «Prehn forbyder produktion av buræg i Danmark», URL: fvm.dk, Pressemelding, 22. september 2022.

som er i spekteret cirka 315–400 nm. UVA er påvist å være viktig for orienteringsevnen, men utover at det bør være over 315 nm, er fuglenes spesifikke UVA-behov uvisst.

I Sverige er det, hvis fjørfehuset ikke har vinduer, krav for alle fjørfeslag at den kunstige belysningen som anvendes kvalitetsmessig skal etterligne fargespekteret til dagslys.¹⁴ Det svenske forskriftskravet for dette ble i 2014 opprinnelig vedtatt å være krav om at spektralprofilen da skulle være "i

bølgelengdeområdet 315-700 inkludert UV". Denne formuleringen ble tolket som at eksakt hele bølgelengdeområdet skulle dekket, og opplevdes som utfordrende spesielt i foreldredyrbesetninger i slaktekyllingproduksjonen. Basert på disse erfaringene ble forskriftskravet i 2017 endret til "en spektralbredde på minst 300 nm som inneholder UVA-lys".^{15,16} Som faggrunnlag for denne tekniske bestemmelsen viser Jordbruksverket primært til en utredning fra Sveriges landbruksuniversitet.¹⁷

Dyrevernalliansen mener tiden er inne for at forskriften får en bestemmelse om belysningens fargespekter. Det kan være formålstjenlig å innføre likelydende krav som i svensk forskrift.

Dyretetthet

I utkast til revidert forskrift er det ikke foreslått reduksjon i gjeldende maksimale tetthetsbestemmelser. Dagens bestemmelser er i for stor grad basert på hensyn til økonomiske forhold, og tar for lite hensyn til fjørfets behov. Den høye tettheten har negative konsekvenser for bevegelse, smittepress, innelima, dyrehelse og hvilemuligheter.

- For slaktekylling tillater forskriften opptil 36 kg/m², og de fleste produsenter er på dette nivået. Det er dermed et altfor stort sprik mellom faktisk dyretetthet og den dyretettheten som ville sikret at dyra kunne bevegde seg normalt. For slaktekylling er Vitenskapskomiteens konklusjon at tettheten må være under 25 kg/m² for at de større velferdsproblemene skal kunne unngås, og at velferden forverres ytterligere ved en tetthetsøkning opp mot 42 kg/m².¹⁸
- For kalkun tillater forskriften opptil 38–44 kg/m². Ifølge en gjennomgang av tilgjengelig faglitteratur av professor M.-E. Krautwald Junghanns og J. Sirovnik bør tettheten reduseres betydelig. Forskerne anbefaler maksimalt 36–40 kg/m², og har da tatt hensyn til at ytterligere lavere tetthet er mindre økonomisk realistisk.¹⁹
- For verpehøns tillater forskriften opptil 9 stk/m². Ifølge en kunnskapsoppsummering fra Vitenskapskomiteen er det utført for få studier om hønens plassbehov til å konkludere spesifikt om hvor mye dyretettheten bør senkes.²⁰ Å avvente senking av dyretetthet til ytterligere studier om dette er utført, er imidlertid ikke nødvendig siden næringens økonomiske forhold uansett ikke gjør det mulig å senke dyretettheten til et nivå som er dyrevelferdsmessig optimalt. Ifølge en rapport fra Wageningen universitet i 2004, bør dyretettheten ikke være mer enn 4,5 høner/m² for at høna skal ha tilstrekkelig plass for å utføre hele sitt adferdsrepertoar. I denne beregningen er det tatt hensyn til behovet for å synkronisere adferden sin og behovet de har for intimsone ved ulike type adferder.²¹

Dyrevernalliansen mener derfor maksimumsgrensene for dyretetthet bør senkes betydelig, for å ta mer hensyn til fuglenes dokumenterte behov.

¹⁴ Jordbruksverket, Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om fjäderfåhållning inom lantbruket m.m.; SJVFS 2017:28, beslutade den 3 november 2017.

¹⁵ Jordbruksverket, "Ändringar i reglerna för fjäderfå", URL: sjv.se, publisert 18. april 2016.

¹⁶ Odén, K. (Jordbruksverket), Epost til Dyrevernalliansen 15. februar 2018.

¹⁷ Nilsson, C., Hermansson, A., Säter, M., Röklander, J., Hjalmarsson, B. och Gunnarsson, S., *Provning och utvärdering av nya typer av artificiellt ljus i hönsstallar*, Rapport, Sveriges lantbruksuniversitet, 2013.

¹⁸ VKM, *Risikovurdering av dyrevelferd i forhold til dyretetthet i forbindelse med endring av forskrift om hold av høns og kalkun*, Rapport, 2008.

¹⁹ Krautwald-Junghanns M.-E. and Sirovnik, J., "The influence of stocking density on behaviour, health, and production in commercial fattening turkeys - a review", *British Poultry Science*, 6 April 2022.

²⁰ VKM, *The use of light, restrictive feeding, fibrous feed and stocking density and the consequences for animal welfare for poultry species kept in Norway*, VKM Report 24, 2022.

²¹ Wageningen UR, *Laying Hen Husbandry - towards a happy hen life, proud farmers and a satisfied society*, Houden van Hennen project report 2004.

Dyrevernalliansen

Grovfôr til slaktekyllingenes foreldredyr

Gjeldende forskrift stiller ikke noe krav om tildeling av grovfôr, og det er ikke foreslått noe slikt krav i utkastet til revidert forskrift. I slaktekyllingproduksjon med Ross 308 er det et problem at foreldredyrene blir fôret restriktivt, spesielt i oppalsperioden. Årsaken til at de ikke kan få tilstrekkelig fôr, er at de har samme genetiske potensial for vekst som slaktekyllingene, samtidig som de lever betydelig lengre. Dermed ville de fått helse- og reproduksjonsproblemer hvis de fikk spist seg mette. Nå har en ny studie påvist velferdseffekt ved tildeling av grovfôr i oppalsperioden, for å kompensere for den restriktive fôringen.²²

Dyrevernalliansen mener det bør innføres krav om daglig tildeling av grovfôr til slaktekyllingenes foreldredyr i hvert fall i oppalsperioden.

Med vennlig hilsen

Linn Merete Jonstang

Fagrådgiver

Veterinær

linnmerete@dyrevern.no

22 20 16 50

---

²² Tahamtani, F. et al., «Effect of Qualitative Feed Restriction in Broiler Breeder Pullets on Stress and Clinical Welfare Indicators», Frontiers in Veterinary Science, 11 June 2020.